

Kázání – J. Hradec a Valtínov 3.9.2017

Žd 12, 1-12

Proto i my, obklopeni takovým zástupem svědků, odhodme všecku přítěž i hřích, který se nás tak snadno přichytí, a vytrvejme v běhu, jak je nám uloženo, s pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do cíle. Místo radosti, která se mu nabízela, podstoupil kříž, nedbaje na potupu; proto usedl po pravici Božího trůnu. Myslete na to, co všecko on musel snést od hříšníků, abyste neochabovali a neklesali na duchu. Ještě jste v zápase s hříchem nemuseli prolít svou krev. Což jste zapomněli na slova, jimiž vás Bůh povzbuzuje jako své syny: ‚Synu můj, podrobuj se kázní Páně a neklesej na mysli, když tě kárá. Koho Pán miluje, toho přísně vychovává, a trestá každého, koho přijímá za syna.‘ Podvolujte se jeho výchově; Bůh s vámi jedná jako se svými syny. Byl by to vůbec syn, kdyby ho otec nevychoval? Jste-li bez takové výchovy, jaké se dostává všem synům, pak nejste synové, ale cizí děti. Naši tělesní otcové nás trestali, a přece jsme je měli v úctě; nemáme být mnohem víc poddáni tomu Otci, který dává Ducha a život? A to nás naši tělesní otcové vychovávali podle svého uvážení a jen pro krátký čas, kdežto nebeský Otec nás vychovává k vyššímu cíli, k podílu na své svatosti. Přísná výchova se ovšem v tu chvíli nikdy nezdá příjemná, nýbrž krušná, později však přináší ovoce pokoje a spravedlnost těm, kdo jí prošli. ‚Posilněte proto své zemdlené ruce i klesající kolena‘ a ‚vykročte jistým krokem‘, aby to, co je chromé, docela nezchromlo, ale naopak se uzdravilo.

Sestry a bratři, přátelé v Kristu,

nevím jak vy, ale já mám – jak je to ostatně běžné – tendenci řídit se v životě zásadou "maximum slasti s minimem strastí", tedy dosáhnout požadovaného s co nejmenším vynaložením sil a prostředků, s co nejmenšími problémy a náklady. Je to ostatně i základní ekonomická zásada a dává dobrý smysl – jen blázen by vydal více peněz, spotřeboval víc materiálu, času, nebo vynaložil více práce než je nutné. Problém nastává, když se toto – jinak jistě rozumné – pravidlo odtrhne od konkrétních úkolů a začne se zobecňovat pro život vůbec. Pak se snadno změní ve smyslu "hlavně si užívat – a žádné problémy". A to se právě dnes děje, často a masově, a přiznávám, i mně. Hlavně se mít dobře – ale ať mě to moc nestojí. Ať všechno funguje – ale ať po mě nikdo moc nechce. Ať mám výsledky – ale nedá mi to moc práce. A hlavně ať mám klid a nikdo mě neotravuje, ať nemusím nic složitějšího řešit. Nějaká námaha? – dejte pokoj... Dnešní doba tomu díky technice a technologiím nahrává – stačí otočit kohoutkem, zmáčknout tlačítko, připojit se k internetu, zvednout telefon, nasednout do auta... a dějí se věci, spousta věcí, je to tak snadné... až neuvěřitelně snadné... až tak, že člověk lehce zpohodlní a "změkne". Nejenom, že upadne fyzická kondice, ale taky vůle a mentální schopnosti – proč bych měl tu práci tvořit sám?, vždyť se dá stáhnout na internetu (a trochu upravit), proč bych měl něco umět z paměti? – když tak si to vyhledám (pikantní bylo, že tuto argumentaci použil dokonce jeden vikář ohledně Desatera... jak jsem kdysi slyšel od Davida). A snaha vyhnout se osobním problémům k tomu samozřejmě taky patří – nehasit, co mě nepálí, neřešit, co není nutné, nezajímat se o to, co se mě bezprostředně netýká, nedělat si problémy,

přizpůsobit se okolí... vždyť to za to přece nestojí.

Tak vezme, že bible to vidí jinak. Ale zásadně jinak. K životu Božího lidu, jak jsme slyšeli, patří kázeň, odolnost, vytrvalost, náročnost k sobě samému. To bych chtěl zdůraznit hned na začátku – toto slovo apoštola je třeba vztáhnout především na sebe. Není určeno k peskování ostatních. Pokud k něčemu, tak k jejich povzbuzení – ale o tom později.

"Koho Pán miluje, toho přísně vychovává, a trestá každého, koho přijímá za syna. Podvolujte se jeho výchově; Bůh s vámi jedná jako se svými syny. Byl by to vůbec syn, kdyby ho Otec nevychoval?" Kázeň a výchova jako projev lásky. Ano, co vyrostete z dítěte, po kterém se nic nechce? To víme, nebo velmi dobře tušíme. A jaká bude víra bez zkoušek a zraní, i všelijak bolestného? Ano, asi dětinská. Možná upřímná, ale pro život málo platná a snadno selhávající. Zajímavé je že apoštol přirovnává životní zkoušky k výchově, nebo taky ke tréninku či závodu (*vytrvejme v běhu, s pohledem upřeným na Ježíše*). A povzbuzuje adresáty svého listu i nás dnes, abychom jim neuhýbali, neboť je – paradoxně – chápe jako zvláštní projev Boží lásky. A pro případ, že by se nám zdály příliš těžké, vytahuje ten nejsilnější kalibr: *ještě jste nemuseli prolít svou krev. Myslete na to, co všechno zkusil Ježíš*. Upřímně, v tomhle světle většina našich trablů bledne. A ty nejtěžší, které přece jen zbydou, jsou s pohledem na Ježíše uchopitelné. Pokud tedy skutečně věříme. Apoštol chce těmito slovy povzbudit tehdejší křesťany ke statečnému vyznávání a životu víry v době pronásledování. Ale mám za to, že je lze pojmout i obecněji a obyčejněji, jako výzvu k vytrvalosti, kázní a odolnosti v běžném životě. Neuhýbat výzvám a úkolům – náročnosti práce a studia, složitosti lidských vztahů, potřebnosti lidí kolem nás, problematičnosti církve..., nepodlehout duchovní prázdnotě a nepřízni okolí, lenosti, hlouposti, malosti a zbabělosti... každý si můžeme dosadit "to své". *Přísná výchova se ovšem v tu chvíli nikdy nezdá příjemná, nýbrž krušná, později však přináší ovoce pokoje a spravedlnost těm, kdo jí prošli*. To všechno náročné můžeme a máme zahrnout do svého života, a ne s nadáváním a kňouráním, ale s vědomím, že to k životu patří, je to tak v pořádku a může nám to – díky Bohu – něco dát. Že máme jako křesťané také něco vydržet a být vytrvalí. Mimo jiné s tímto vědomím může a má vykročit také žák a student do nového školního roku a náš sbor do nového období.

Zajímavá a podnětná mi tu přijde paralela Eliášova příběhu. Na útěku, aby si zachránil holý život, je Eliáš naprosto vyčerpaný a zoufalý, dnes bychom asi řekli "vyhořelý". Po vši předchozí dřině a zázracích pocit absolutní marnosti, zbytečnosti, konce sil, dokonce touha po ukončení života. A – to je zvláštní – Hospodin ho nepolituje, nevysloví mu svou účast a porozumění. Posílá – trocha jídla a pití, oslovení – a jde se dál, jsou tu další úkoly. Výzva i pro nás, abychom si zbytečně nefoukali

svoje bolístky a nelitovali se. Připomíná mi to trochu fotbal. Jedna z klasických pouček tam zní: "dokud rozhodčí nezapíská, není konec". Lhostejno jak tě bolí nohy, jak jsi vyčerpaný a od soupeřů otlučený. Dokud se nezapíská, tak se hraje, může se dokonce rozhodnout zápas, můžeme dát – nebo bohužel i dostat – rozhodující gól (jako naši předevčírem s Německem). A nikoho pak nezajímá, že už jsme odehráli vlastně dost, když jsme drželi dobrý výsledek až skoro do konce – závěr je stejně tak součástí hry... Rozhodčím je Hospodin, ne my. Není na nás, abychom určovali, dokdy se hraje, dokdy vydržíme nějakou službu, dokdy budeme ochotni naslouchat Pánu a respektovat jeho vůli... Dnes je velkým heslem – a svým způsobem i výdobytkem – moderní západní civilizace tzv. autonomie člověka, tzn. že člověk má právo sám o sobě rozhodovat a toto právo je postaveno velmi vysoko. Nuže, vezme jako křesťané, že autonomie není to nejvyšší, že i ona má mít své meze – ale ty nestanovuje – a nesmí stanovovat, nebo jen ve velmi omezeném rozsahu – nikdo z lidí (a už vůbec ne nějaký mocipán), ale Bůh sám. Jeho vůli, jeho hlas máme nadřazovat tomu svému. Máme štěstí – On k nám promlouvá ne vichrem a ohněm, ale hlasem jemným a nabízí posilu, než nás někam pošle. Myslí to s námi dobře. Proto mu můžeme důvěřovat a nemusíme se bát jeho vůli upřednostnit před svou a v jeho síle znovu vykročit. Ale nečekejme, že nás bude především litovat. Ani když to máme opravdu těžké. Jsou přece důležitější věci. Jako třeba povzbuzení, posila, úkol. Nebo trénink? AMEN.